

4. OLDAL
HATÉKONY
GAZDÁLKODÁS
A BIHARI-SÍKON

6. OLDAL
A TERMÉNY-
TISZTÍTÓK,
TÁROLOK,
SZÁRÍTÓK
ÉS VETŐMAG-
ÜZEMEK FEJ-
LESZTÉSÉNEK
TÁMOGATÁSA

8. OLDAL
AZ AVHGA
KEZESSÉGE
TÁMOGATJA AZ
AGRÁR-
BERUHÁZÁSOK
SIKERES
MEGVALÓSÍTÁSÁT

Interjú

FÓKUSZBAN A VIDÉK FEJLŐDÉSÉNEK TÁMOGATÁSA

Melyek a KAP Stratégiai Terv célkitűzései, és milyen prioritások mentén épül fel, tekintettel az agrárszektor előtt álló hosszabb távú feladatok megoldására? Mekkora fejlesztési források állnak rendelkezésre a mostani programozási időszakban? Milyen ütemben kerülnek meghirdetésre a pályázatok? Mit mutat a pályázói érdeklődés? A finanszírozási rendszer hogyan segíti az agrárberuházások megvalósítását? Ezekről beszélgettünk Szigeti Szabolccsal, az Agrárminisztérium Közös Agrárpolitika végrehajtásért felelős helyettes államtitkárával.

Melyek a KAP Stratégiai Terv fő prioritási területei?

A Közös Agrárpolitika Stratégiai Terv (KAP ST) eredményes végrehajtásával a legfontosabb célunk, hogy megújítsuk Magyarország vidéki területeinek gazdaságát, minél magasabb fokú fejlődési pályára állítsuk azt, kihasználva a modern technológiák adta lehetőségeket, szem előtt tartva egyúttal, hogy az ország környezeti állapotát, természeti erőforrásainak megújulását is jelentősen javítsuk. Az agrárgazdaság világszintű és európai folyamatait elemelve a KAP ST vidékfejlesztési támogatásainak keretében a legjelentősebb fejlesztési prioritás az élelmiszeripar. A mezőgazdaságban egyrészt az egy hektárra vetített hozzáadott érték emelését tűztük ki célul, másrészt a termelés költséghatékonyságának növelését célzó beruházás-támogatási struktúra kialakítását. Kiszámítható és hatékony eszközökkel kívánjuk erősíteni a kis és közepes agrárgazdaságok, valamint az élelmiszeripar tudás- és technológiaalapú versenyképességét. A kisebb gazdaságok esetében kiemelt figyelmet fordítunk a termelői együttműködések közös fejlesztéseinek, beruházásainak ösztönzésére, különös tekintettel az élelmiszer feldolgozásához kapcsolódó tevékenységekre, ezzel is hozzájárulva a termékpályán keletkező jövedelem észszerűbb eloszlásához.

Összesen mekkora támogatási forrás áll rendelkezésre? Az agrárberuházásokat mekkora összeg segíti?

A KAP ST 2027-ig biztosítja az agrár-vidékfejlesztés legfontosabb támogatási hátterét, a KAP ST a vidékfejlesztési és a közvetlen támogatásokat, valamint az ágazati intézkedéseket együttesen foglalja magába. Teljes forráskerete közel 5400 milliárd forint, amelyből a vidékfejlesztés, azaz a KAP II. pillére közel 2900 milliárd forintot tesz ki. Ez utóbbi három részből épül fel, vagyis gazdaságfejlesztési, zöld célú és megújuló vidék jellegű támogatásokból. Ezen támogatások túlnyomó többsége mintegy 70

SZIGETI SZABOLCS

A LEZÁRULT KIÍRÁSOK IRÁNT HATALMAS VOLT AZ ÉRDEKLŐDÉS, MINDEGYIKET TÚLJELENTKEZÉS JELLEMEZTE.

pályázati felhívás útján jut el a kedvezményezettekhez. A pályázati folyamat lassan a felénél jár, hiszen 2025 februárjáig 32 pályázati felhívást jelentettünk meg, mintegy 1260 milliárd forint támogatási keretösszeggel, így belevághatnak fejlesztéseikbe például a kertészetek, az állattartók, az agrár-környezetgazdálkodást vagy az ökológiai gazdálkodást folytató gazdálkodók, illetve az élelmiszer- és feldolgozóipari vállalkozások. A klasszikus beruházási típusú felhívások mellett megjelentek továbbá az állati génmegőrzést és állatjóléti intézkedéseket támogató, illetve az erdőgazdálkodókat célzó vagy a Natura 2000 területen gazdálkodók kompenzációs támogatását tartalmazó kiírások is. Megkapták támogatói okirataikat a Leader Helyi Akciócsoportok, így a helyi pályázati felhívásaik előkészítése és megjelentetése is megkezdődhetett.

Milyen beruházási felhívások érhetőek el jelenleg, illetve várhatóan milyen fejlesztési pályázatok lesznek hozzáférhetőek az előttünk álló időszakban?

A pályázati menetrendünk megtalálható a kap.gov.hu honlapon, amely tartalmazza az eddig meghirdetett felhívásokat, valamint a várhatóan idén megjelenő kiírásokat is. 2025. február 4-től van lehetőség támogatási kérelmet benyújtására az öntözésfejlesztés és a vízfelhasználás hatékonyságát javító mezőgazdasági üzemen belüli beruházásokra. A támogatási keretösszeg 16,5 milliárd forint, az igényelhető támogatási összeg maximum 200 millió forint. Az öntözésfejlesztés iránt érdeklődők egy másik, a mezőgazdasági üzemen belüli komplex öntözésfejlesztési beruházásokat segítő kiírást is megismerhettek, amelynek keretösszege 49,3 milliárd forint. A kérelem benyújtására 2025. március 4-től van lehetőség, az elnyerhető támogatás akár 5 milliárd forint is lehet. 2024. január végén jelentettük meg a külterületi utak fejlesztését célzó felhívást, 35 milliárd forint keretösszeggel, amelyre 2025. március 5-étől van lehetőség támogatási kérelmet benyújtani, és a konzorciumi formában végrehajtott fejlesztések akár 300 millió forintos támogatást is kaphatnak. A kertészeti eszközök, gépek támogatott módon történő beszerzésére ad lehetőséget a „Kertészeti üzemek technológiai fejlesztésének támogatása” című kiírás, összesen 25 milliárd forint támogatással. Az első pályázati szakasz 2025. április 2-án nyílik. Mindezek mellett meg kell említenem a kisméretű gazdaságok részére kidolgozott beruházási támogatási lehetőséget, a 2025. március 5-ével nyílt, „Mezőgazdasági kisüzemek támogatása” című felhívást. Ez olyan kisléptékű fejlesztéseket támogat, melyek megvalósulásával növekszik a legkisebb gazdaságok jövedelemtermelő képessége, sőt egyes pályázók a főállású árutermelővé válást is reális célként tűzhetik ki maguk elé. Ki kell még emelni a most is elérhető állatjóléti támogatásokhoz és az őshonos állatok tartásához kapcsolódó felhívásokat. Várhatóan áprilistól újrainyitjuk az ültetvénytelepítést és a gyógynövénytermesztést érintő, még 2024-ben meghirdetett kiírást is. Széles a paletta, úgyhogy azt gondolom, minden gazdálkodó és vidéki önkormányzat talál a lehetőségeihez, céljaihoz illeszkedő felhívást.

Hogyan értékelhető a gazdák részéről tapasztalt pályázati túljelentkezés?

Az eddig pályázható kiírások első adatai alapján azt látjuk, hogy valamennyi kiírás beváltotta a hozzá fűzött reményeket. A lezárt kiírások iránt is hatalmas volt az érdeklődés, mindegyiket túljelentkezés jellemezte. Ez egyértelmű jele annak, hogy a széles körű társadalmi egyeztetéssel kísért előkészítés során sikerült a fejlesztési igényekkel összhangban lévő kiírásokat készíteni. Az állattartó telepek fejlesztésének támogatását célzó felhívás kapcsán például ötszörös, a feldolgozóüzemek komplex fejlesztésének támogatása felhívás esetében négyeszeres volt a túljelentkezés. Ez a fejlesztési és vállalkozási kedv azt bizonyítja, hogy az érintettek

érdekeltek a mezőgazdaság és az élelmiszeripar modernizációjában, amiért tudatosan tenni is akarnak. Ám azt is figyelembe kell venni, hogy a rendelkezésünkre álló keret véges, ezért a legnépszerűbb beruházási felhívások esetén nem lesz egyszerű a döntéshozatal. Jelenleg zajlik a kérelmek feldolgozása, mely „összeér” a Vidékfejlesztési Program 2025. év végével történő lezárásával, így jelentős a végrehajtásban részt vevő intézményrendszer munkatársainak leterheltsége. Folyamatosan dolgozunk annak érdekében, hogy a kérelmek feldolgozása mielőbb megtörténjen. Tavasszal már több kiírás esetében is megszületnek az első támogatói döntések.

Hogyan épül fel a KAP Stratégiai Terv finanszírozási rendszere?

A magyar KAP ST finanszírozási rendszere az uniós források két elemének (EMGA és EMVA) és a nemzeti társfinanszírozás kombinációján alapul, biztosítva ezáltal a szükséges támogatásokat. A KAP ST két pillére egymást kiegészítve működik, vagyis a közvetlen támogatások a gazdálkodók jövedelembiztonságát szolgálják, míg a vidékfejlesztési források a beruházásokat, a környezeti fenntarthatóságot, az együttműködések, a generációváltást, a kockázatkezelést, a tudásáramlást és az innovációt ösztönzik. A magyar KAP ST a beruházásokat kiemelten kezeli, így az uniós vidékfejlesztési forrásokhoz jelentős, 80%-os nemzeti társfinanszírozás is társul. A támogatási intenzitás az egyes beruházási célterületektől, a kedvezményezettek típusától és a földrajzi elhelyezkedéstől függ.

A kamat- és garanciadíj-támogatás hogyan járul hozzá a fejlesztések megvalósításához?

A KAP ST keretében támogatott projektek megvalósítása, finanszírozása során több kihívást kell kezelni. A beruházási támogatás általában a ráfordítások 50%-a, ami esetenként a kedvezményezettől, a művelet jellegétől függően ettől eltérhet. A fennmaradó 50%-ot a kedvezményezettnek önerőként kell biztosítania, mely lehet saját forrás, hitel vagy kölcsön. A projektek jellemzően utófinanszírozással valósulnak meg a benyújtott kifizetési kérelmek függvényében, így sokan banki hitelt vesznek fel. A hitelhez történő könnyebb hozzáférés érdekében pedig sokszor az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) kezességvállalását is igénybe veszik. A 2020 óta tapasztalható gazdasági nehézségek, úgymint a koronavírus-járvány miatti ellátási problémák, majd az orosz-ukrán háború máig fennálló negatív hatása miatt a beruházások - ezen belül az agrárberuházások - finanszírozása jelentősen megrágtult. Ezenfelül a hazai bankszektor - a tapasztalatok szerint - most sokkal óvatosabban kezeli az agrárium hiteligenyét. Az agrárszektorban megvalósuló fejlesztési projektek ugyanakkor hosszabb megtérülésűek, valamint sokkal lassabban tudnak reagálni a külső piaci változásokra, mint például az ipari beruházások. Ahhoz, hogy a tervezett fejlesztések megvalósuljanak, a megvalósítás folyamatát is támogatni kell. A szóban forgó nehézségeket, finanszírozási kockázatokat az Irányító Hatóság a KAP ST-ből biztosított kamatköltség- és kezességdíj-támogatás biztosításával igyekszik kiküszöbölni. Így a beruházási támogatáson felül - az EU által meghatározott maximális támogatási intenzitásig - a támogatott projektek finanszírozásához felvett hitelek kamatához, illetve a beruházási hitel biztosítékeként szolgáló AVHGA-kezesség díjához az önerőt kiegészítő további vissza nem térítendő támogatás vehető igénybe. Ez a megoldás jelentősen hozzájárul a tervezett fejlesztések megvalósításához azáltal, hogy a kedvezményezetteket a beruházás megvalósítása és a működtetés első időszakában a fejlesztés finanszírozásán túl nem terheli kamatköltség, illetve megfelelő, díjmentes fedezettelt tudják biztosítani a felvett hitelt.

Finanszírozás

AZ AGRÁRÁGAZATI HITELEZÉS SEGÍTÉSE, AZ AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY 2024. ÉVI TEVÉKENYSÉGE

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) célja, hogy készfizető kezességének nyújtásával támogassa az élelmiszer-gazdaságban és a vidéki területeken működő mikro-, kis- és közép-vállalkozások hitelhez jutását. Az elmúlt néhány évben a termelési költségek és a beruházási ráfordítások, valamint a hitelkamatok is megemelkedtek, miközben nőtt a vállalkozások forgóeszköz-finanszírozási igénye, rövid távú finanszírozási szükséglete. Sok gazdálkodónak azzal kell szembenéznie, hogy a folyó termelés pénzügyi hátterének biztosításával egyidejűleg nem minden esetben valószínűsíthető meg a versenyképesség fenntartását megalapozó beruházások finanszírozása is. A bankok részéről a gazdák felé megmaradt a bizalom, azonban szigorúbb feltételekkel, hosszasan mérlegelik a kölcsönnyújtást, így a jelenlegi helyzetben - a gazdálkodók zökkenőmentes hitelezéséhez - még nagyobb szükség van az alapítvány kezességvállalására. Az alapítványi készfizető kezesség segítségével 2024-ben is nagyszámú vállalkozás jutott finanszírozási forráshoz, így olyan vállalkozások is a bankok hitelezett ügyfelei

lehettek, amelyek vagy nem rendelkeztek elegendő fedezettel, vagy a vagyontárgyaikat nem kívánták hitelfedezetként bevonni, de üzleti ügymenetük és elképzeléseik működőképesek voltak. Az alapítványi szerepvállalás kiemelkedő a kisebb méretű, főként mikro- és kisvállalkozások esetében. 2024-ben, a korábbi évekhez hasonlóan, a kezességi ügyletek több mint 90%-a a mikro- és kisvállalkozásokhoz, további hozzávetőlegesen 7-8%-a a kisvállalkozásokhoz kapcsolódott. Az AVHGA a 2024. évben is komoly szerepet játszott az agrárszektor fejlődésében, hiszen az év végén 1000 milliárd forint környékén alakult teljes mezőgazdasági hitelállomány hozzávetőlegesen 40%-a mögött állt alapítványi kezesség.

Az alapítványi kezességgel biztosított teljes hitelállomány 2024 végén meghaladta a 620 milliárd forintot, amelyhez több mint 21000 ügylet kapcsolódott. A kezességgel biztosított átlagos hitelösszeg megközelítette a 30 millió forintot. A garantált hitelállomány negyede a beruházásokhoz kapcsolódott.

Támogatás

A MEZŐGAZDASÁGI KRÍZISBIZTOSÍTÁSI RENDSZERBEN TÖRTÉNŐ RÉSZVÉTEL 2025. ÉVI FELTÉTELEI

A mezőgazdasági termelést érintő időjárás és más természeti kockázatok kezeléséről szóló 2011. évi CLXVIII. törvény alapján az állam a mezőgazdasági termelők időjárás és más kockázatok következtében kialakuló jövedelemingadozásainak mérséklése, valamint a mezőgazdasági jövedelmek stabilizálása céljából mezőgazdasági krízisbiztosítási rendszert működtet. A rendszer működésének részletes szabályait tartalmazó 68/2020. (XII. 23.) AM rendelet alapján a mezőgazdasági termelő önkéntesen, a Magyar Államkincstárhoz benyújtott csatlakozási kérelmével - a csatlakozási kérelem benyújtása évének első napjától számított hároméves időtartamra - tagsági jogviszonyt szerezhet a rendszerben. A csatlakozást követően, az adatszolgáltatási kötelezettségén túl a mezőgazdasági termelőnek a megművelt földterülete és az általa tartott állatállomány alapján megállapított krízisbiztosítási hozzájárulást kell fizetnie.

A vállalkozások **2025. február 1-jétől** csatlakozhattak a rendszerhez, majd a vonatkozó kérelmeket **2025. február 28-ig** fogadta be a Magyar Államkincstár. Azok a termelők, akik belépnek a krízisbiztosítási rendszerbe, egy kölcsönös kockázatkezelési alap kedvezményezettjei lesznek. Amennyiben a mezőgazdasági termelő tárgyévi jövedelemmutatója rajta kívül álló okból 30 százalékot

meghaladó mértékben visszaesik a tárgyévet megelőző három évre vonatkozó referencijövedelem-mutatóhoz képest, krízisbiztosítási kompenzációra szerezhet jogosultságot, a kompenzációs kérelem tárgyévet követő évben történő benyújtásával.

Interjú

HATÉKONY GAZDÁLKODÁS A BIHARI-SÍKON – A BAGDI BIRTOK TÖRTÉNETE

Egy szerencsés időben érkező fiatalgazda-pályázat, döcögős indulás, majd a folyamatos beruházások által generált fejlődés határozta meg a Mezősason gazdálkodó *Bagdi Birtok Kft.* történetét. A *Bagdi Róbert* által felépített vállalkozás életében meghatározóak a pályázatok és a külső finanszírozás, amelyekben az *MBH Bank* és a jogelőd takarékszövetkezetek, az *Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány*, valamint mezőgazdasági integrátorként az *IKR AGRÁR Kft.* a stabil partnerek.

Bagdi Róbert: Vállalkozásom 1999-ben indult, ekkor végeztem növénytermesztési agrármérnöként. Tanulmányaim mellett elkezdtem dolgozni a Pioneer vetőmagüzemében, ahol három évet töltöttem. Akkor azt gondoltam, hogy a főiskola elvégzése után ott fogok dolgozni, azonban 1999-ben az agrártárca meghirdette a fiatal agrárvállalkozóknak szóló pályázatát, amely a pályakezdőknek hatalmas segítség volt, és ennek hatására gondoltuk úgy a családdal, hogy belevágunk az önálló gazdálkodásba.

Mi volt az oka annak, hogy ennyire felkeltette az érdeklődését ez a pályázat?

Az említett kiírás egy 50 millió forint keretösszegű pályázat volt, ami abban az időben óriási összegnek számított, ennek megfelelően sokkal szigorúbb feltételrendszernek kellett megfelelni. A pénzügyi felépítése három részből állt, vagyis egyharmada vissza nem térítendő támogatás, egyharmada kamattámogatott hitel, továbbá egyharmad önerőnek kellett lennie. A kamattámogatás nagyon nagy támaszt jelentett, hiszen akkoriban 16-18 százalékos kamatok voltak, az önerőt pedig hitelből is lehetett biztosítani. A mezősasi termelőszövetkezet felbomlása után lehetőségünk nyílt földet bérelni és a térszől használt gépeket vásárolni. Szinte meszeszerű, de igaz: májusbanadtuk be a pályázatot, augusztusban kihirdették, hogy nyertünk, és december 31-én már felállt a kész gazdaságunk úgy, hogy a vetőgéptől a kombájnig mindenünk megvolt.

Mekkora földterülettel rendelkeztek a pályázat sikeres elnyerése előtt?

A családnak 60 hektár saját földje volt, amit azelőtt bérbe adtunk, majd további 60 hektárt pedig sikerült bérelni mellé, tehát néhány hónapon belül a nulláról egy 120 hektáros gazdasággal tudtunk elindulni. Az indulásunk telephellyel, gépekkel, mindennel együtt összesen 24 millió forintba került. Igaz, olyan gépekről beszélünk, amelyek a mai szemmel használhatatlannak tűnnek.

Hogyan indult a vállalkozás a kezdeti időszakban?

Amilyen nagy volt az öröm a kezdetekkor, később olyan nagy lett a keserűség, ugyanis 2000-ben, vagyis rögtön az első évben egy óriási aszály pusztított az országban, amit azok a gazdák is megszenvedtek, akik már évek óta gazdálkodtak. Minden tőkének az indulásra ment el, így egyáltalán nem tudtuk megfinanszírozni a következő évet. Ekkor szembesültünk azzal, hogy az aszály mellett a gyakorlati tapasztalatok hiánya mekkora károkat tud okozni. Ennek az lett a vége, hogy az első három évben már minden létező tartalmat feléltünk. A család ekkor úgy döntött, hogy kiszáll a vállalkozásból, amit én nem tudtam megtenni, hiszen a nevem alatt futott a pályázat, melynek feltétele volt, hogy a gazdaságot öt évig üzemeltetni kell. A következő évben már csináltam egy nullás eredményt, teljesen egyedül, amely óriási dolog volt. Az első, aprócska pozitív eredményt öt évvel az indulás után sikerült elérnem.

”

NÉHÁNY HÓNAPON BELÜL A NULLÁRÓL EGY 120 HEKTÁROS GAZDASÁGGAL TUDTUNK ELINDULNI.

BAGDI RÓBERT

Milyen talajon gazdálkodnak, és melyek a fő kultúrák?

Mezősáson nagyon vegyes, főleg kötött, szikbe hajló réti talajok vannak, amelyen klasszikus kultúrákat, búzát, árpát, kukoricát és napraforgót termelünk. Emellett igyekszünk úgy működni, hogy a lehető legmagasabb támogatásokat tudjuk kihasználni, így az AKG-program keretein belül részt veszünk a tűzokélfhely-fejlesztési célprogramban is. A termelési szerkezetünkbe 2006-ban belépett az állattenyésztési ágazat is, mivel a meglévő legelőket juhokkal és lovakkal kezdtem el hasznosítani.

Visszatérve az induláshoz, az első nyereséges évük ezek szerint 2004 volt, vagyis az európai uniós csatlakozás éve.

Igen, és az uniós csatlakozással pedig megnyíltak a pályázati lehetőségek. Akkoriban volt egy 25 százalékos géptámogatási program, amelyet még a magyar állam nyújtott, és az igénylése meglehetősen egyszerű volt. Párhuzamosan futottak a felzárkózást segítő Sapard-támogatások, amelyekben pedig 75 százalékos volt a támogatási arány. Ehhez már pályázatírókat kellett fogadni, és maga a pályázat és annak az utógondozása is jóval bonyolultabb folyamat volt, ezért nagyon sok gazda először nem is mert belevágni, mert tartottak a szigorú feltételektől és a visszafizetési kötelezettségtől. Én viszont azt mondtam: 19-re lapot húzok, és egy nagy gépesítést hajtottam végre a vállalkozásban. Az új gépek elkezdtek dolgozni, ezáltal nőttek a terméseredményeim. Ezeket a gépeket persze csak hitelből tudtam finanszírozni, de mivel minden keletkező profitot a gazdaságba forgattam vissza, így egyre könnyebbé vált a törlesztőrészeket fizetése. Ekkor tapasztaltam, hogy minden beruházás újabb beruházást generál, mert a szűk keresztmetszet átkerül máshová, de közben a termelés hatékonysága és eredményessége minden esetben emelkedni fog.

Milyen változásokon ment keresztül azóta a vállalkozás?

Akkor az volt a prioritás, hogy a régi gépeket egy modernebb, termelékenyebb típusra tudjam lecserélni. A klímaváltozás következtében a gépek cseréjénél már az volt a fő szempont, hogy vízmegőrző, forgatás nélküli gazdálkodást tudjunk velük végezni. A víztakarékosság, a talajkímélő, fenntartható gazdálkodás már alapvető, most pedig a precíziós gazdálkodás irányába mozdulunk el, mindent digitálisan igyekszünk megoldani. A vetőmagot és a műtrágyát már differenciáltan juttatjuk ki, és a következő lépcső az lesz, hogy ugyanerre képesek leszünk a vegyszereknél is. Az elmúlt húsz évben soha nem látott mértékű fejlődés volt a mezőgépiparban. A jelenlegi korszerű gépekkel számottevő hatékonyságjavulást lehet elérni, ami az eredményekben is megmutatkozik.

A folyamatos fejlesztésekben a finanszírozó és a garantőr intézményeknek is nagy szerepük van.

Így van! A kezdeti partnerek közül a mai napig együtt dolgozom az IKR Zrt.-vel, mint finanszírozó integrátorral. Szintén a kezdetektől jelen van a takarékszövetkezet, vagyis most már annak az utóda, az MBH Bank. Az induláshoz például, 1999-ben a Létavértes és Vidéke Takarékszövetkezettől vettem fel hitelt, és mindegy, hogy hogy hívják a pénzintézetet, a személyes kapcsolatokra épülő bizalom a legfontosabb pillér, és ez úgy tűnik, kölcsönösen működik. Az elmúlt években felvett gépvásárlási hiteleimet az MBH Bankhoz tartozó Euroleasing finanszírozta, tehát nagyon élő a kapcsolat az MBH Bankkal. Számomra kiemelten fontos a stabil üzleti partnerség. Lehet, hogy egy másik banknak lenne kedvezőbb számlavezetési csomagja, és még az is lehet, hogy éppen abban a pillanatban van egy olyan hitelkonstrukciója, ami kecsgetőbb lenne, de amikor a nagy egészet nézzük, akkor a személyes kapcsolatok és a korábban kötött, kölcsönösen előnyös ügyletek nagyon sokat nyomnak a latban. Ahogy fejlődött a vállalkozás, egyre komolyabb hitelekre volt szükségem, és már nem mindig volt elég fedezetem az ügyletekhez. Ekkor fordultam az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítványhoz, és az általa nyújtott kedvezményes díjú garanciával ezt a hiányt már át lehetett hidalni.

Hol tart jelenleg a vállalkozás a növekedésben?

1999-től 2006-ig nem tudtam növelni az induláskor meglévő 120 hektáromat. A pályázati pénzekből vásárolt hatékony gépek által termelt nagyobb nyereségből viszont intenzív növekedésnek indult a vállalkozásom, és tíz év alatt megtízszereződött a gazdaság területe. A termelés alapja a föld, de a föld semmit nem ér, ha nincs mivel megműveljem, ezért a szántók növekedésével párhuzamosan folyamatosan fejlesztettem a gépparkomat is. A növekedéssel azonban 400 hektár körül légüres térbe kerültem. Számomra ez volt a lehető legrosszabb üzemméret, hiszen kicsinek nagy, nagynak kicsi, ezért igyekeztem a lehető leggyorsabban elérni a célul kitűzött 700-800 hektárt. Amikor hat-nyolc éve meglett az 1200 hektár, azt mondtam, hogy ha valaki 1200 hektárból nem tud megélni, az nem tudna 3000 hektárból sem. Ekkor döntöttem el, hogy területileg befejezem az intenzív növekedést és a meglévő területekből próbálom kihozni a maximumot. A bérelt földterületekből viszont folyamatosan tudok vásárolni, amihez szintén az MBH Bank által nyújtott hiteleket veszem igénybe. Azt vallom: „minden változik, de a lényeg nem!”. Minden vállalkozásnak nagy szüksége van egy stabil, megbízható, támogató pénzintézetre!

Támogatás

A MEZŐGAZDASÁGI KISÜZEMEK BERUHÁZÁSI TÁMOGATÁSA

A fogyasztók részéről igény mutatkozik a helyben előállított termékek iránt, és ezen kereslet kielégítésének alapfeltétele a termelők, valamint a vásárlók mikroszintű összekapcsolása. A legkisebb üzemmérettel, és sok esetben önerővel nem rendelkező termelőknek kiemelt támogatásra van szükségük, ezért a KAP Stratégiai Terv „Mezőgazdasági kisüzemek beruházási támogatása” című (KAP-RD09a-1-24 kódszámú) pályázati felhívása azt kívánja előmozdítani, hogy a fejlődőképes kisméretű mezőgazdasági üzemek különféle fejlesztések megvalósításával javítsák jövedelemszerző képességüket, és alapozzák meg gazdasági több lábon állásukat.

Támogatási kérelmet nyújthat be az a mezőgazdasági őstermelő, mezőgazdasági termelőnek minősülő egyéni vállalkozó, illetve szociális szövetkezet, amely a nyitva álló benyújtási időszak első napját megelőzően legalább 180 nappal megkezdte tevékenységét, és a támogatási kérelem benyújtásakor rendelkezik legalább ötezer, de tízezer eurónál kisebb standard termelési értékű (STÉ) üzemmérettel.

Támogatható tevékenységek:

- 1) Állattartáshoz kapcsolódó fejlesztések
- › Építéssel járó beruházásokhoz kapcsolódóan állattartó telepi épületek, létesítmények építése, bővítése, felújítása.

- › Az állategészségüghöz, a takarmányozáshoz kapcsolódó, az előállított termék és a takarmány kezelésére szolgáló építéssel és/vagy szereléssel járó technológiai fejlesztések megvalósítása.
- › Állattartáshoz szükséges gépek, eszközök beszerzése.
- 2) Kertészeti termelőtevékenység fejlesztése
- › A kertészeti termelőtevékenységet szolgáló épületek, létesítmények építése, a kertészeti tevékenységhez szükséges gépek beszerzése.
- › A tavaszi fagykár megelőzését szolgáló eszközök telepítése.
- › Az áruvá készítést szolgáló eszközök beszerzése.
- 3) Terménytisztítók és terményszárítók építése, bővítése, technológiai korszerűsítése
- 4) Gyümölcsstermő-, gyógy-, aroma- és fűszernövény-, borszólóültetvény telepítése
- 5) A mezőgazdasági termékek értéknövelését, piacra jutását elősegítő technológiai fejlesztési beruházások

Az elnyerhető vissza nem térítendő támogatás legfeljebb 10 millió forint, amelynek maximális mértéke az összes elszámolható költség 85 százaléka. **2025. március 5-étől** kezdődően négy szakaszban van lehetőség a támogatási kérelmek benyújtására. A rendelkezésre álló támogatási keretösszeg 29,4 milliárd forint.

MÉHÉSZETI ÁLLATJÓLLÉTI TÁMOGATÁS

A KAP Stratégiai Terv keretében közzétételre került az „Állatjóléti támogatás a méhészeti ágazatban” című (KAP-RD33-1-24 kódszámú) pályázati felhívás. A konstrukció célja a méhcsaládok ökoszisztéma-szolgáltató képességének fejlesztése. A felhívás alapján vissza nem térítendő átalánytámogatásban részesülhetnek azok a jogosultsági feltételeknek megfelelő (méhcsalád tartóként nyilvántartott, az állatjóléti előírásokat betartó, Országos Magyar Méhészeti Egyesületi tagsággal rendelkező) mezőgazdasági termelők, akik a méhcsaládok egészségének és vitalitásának megőrzéséhez a jogszabályokban meghatározott kötelező mértéken túl, önkéntes alapon is vállalnak állatjóléti (méhcsaládonként évente egy alkalommal 4 kg mézvízszáttartási) kötelezettséget. A méhcsaládok egészségét a mézvízszá-

hagyás azzal szolgálja, hogy esetleges méhlegelő-szűkösség idején a méhek nem használják fel saját testük tápanyagait, így az egyedek egészségesebbek maradnak, a méhcsaládok jobban ellenállhatnak a betegségeknek.

A támogatási kérelmek benyújtására **2025. január 27. és 2025. március 13. között** nyílt lehetőség. A mézvízszáttartási kötelezettség időtartama öt év, amely **2029. december 31-én** zárul. A támogatás maximális mértéke méhcsaládonként évente 30 eurónak megfelelő forintösszeg. A támogatás-kifizetési kérelem benyújtására évente az egységes kérelem keretében kerül sor.

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány kedvezményes díjú kezességvállalása révén támogatja a gazdálkodókat fejlesztéseik megvalósításában, versenyképességük növelésében.

Az AVHGA kezessége segít, ha a vállalkozás:

- pályázni kíván beruházásokhoz kapcsolódó támogatásokra, de az induláshoz szükséges önrészt csak hitelekkel tudja előteremteni
- beruházási hitelt szeretne felvenni
- növelni szeretné a forráshoz jutás esélyét
- meglévő fedezeteit nem kívánja jelzáloggal terhelni
- rövid távú finanszírozás céljából forgóeszköz- vagy folyószámlahitel igénylését tervezi
- kedvezőbbé tenné a bankkal való tárgyalási pozícióját, például más fedezet kiváltásával
- kevés fedezetként bevonható vagyonnal, ingószámmal vagy ingatlanral rendelkezik hitelfelvételkor

Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány

1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 42-46. | 1392 Budapest, 62. Pf. 289
Zöld szám: 06 80 203 760 | E-mail: office@avhga.hu | www.avhga.hu

AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY

A vidékért kezesskedünk

Támogatás

A TERMÉNYTISZTÍTÓK, TÁROLÓK, SZÁRÍTÓK ÉS VETŐMAGÜZEMEK FEJLESZTÉSÉNEK TÁMOGATÁSA

A KAP Stratégiai Terv keretében hamarosan kiírásra kerülnek a „Terménytisztítók, tárolók, szárítók, vetőmagüzemek fejlesztésének komplex támogatása” című (KAP-RD01a-RD01c-1-25 kódszámú) és a „Terménytisztítók, tárolók, szárítók, vetőmagüzemek fejlesztésének támogatása” című (KAP-RD01a-RD01c-2-25 kódszámú) pályázati felhívások. A terméseredmények mennyiségére és minőségére is kiható klímaváltozás kedvezőtlen hatásainak, valamint a világgpiaci áringadozás és az energiafüggőség következményeinek ellensúlyozása érdekében kiemelt jelentőségű a korszerű tárolási technológiák alkalmazásának és korszerűsítésének segítése. A szóban forgó felhívások támogatást nyújtanak a megtermelt szántóföldi termények tárolási, szárítási és tisztítási kapacitásainak bővítéséhez, az ezeket a célokat szolgáló és már meglévő üzemek korszerűsítéséhez. Lehetőséget nyújtanak továbbá a megújuló energiaforrások alkalmazásának kiterjesztésére, az energiahatékonyság javítására, illetve a vetőmagüzemek gépeinek, műveleteinek, folyamatainak modernizálására, a környezetkímélő technológiai berendezések beszerzésének előmozdítására.

Támogatható tevékenységek:

- 1) A szántóföldi és egyéb termények tárolási, szárítási és tisztítási kapacitásainak fejlesztése, korszerűsítése, új üzemek létesítésének előmozdítása;
- 2) Az energiahatékonyság javítására irányuló fejlesztések ösztönzése;
- 3) A megújuló energiaforrást hasznosító technológiák alkalmazásának segítése.

Támogatási kérelmet mezőgazdasági termelők vagy azok tagságával működő szervezetek, illetve állami elismeréssel rendelkező együttműködések nyújthatnak majd be.

Az első kiírás esetében a teljes támogatási keretösszeg 35 milliárd forint, az elnyerhető vissza nem térítendő támogatás minimum 200 millió forint, legfeljebb 1 milliárd forint. A kérelmeket **2025 májusától** négy szakaszban lehet majd beadni. A második kiírás esetében a támogatási keretösszeg összesen 15 milliárd forint, az elnyerhető vissza nem térítendő támogatás legfeljebb 200 millió forint. A kérelmeket **2025 áprilisától** négy szakaszban lesz lehetőség beadni. A támogatás mindkét kiírásnál alapesetben az elszámolható költségek maximum 50 százaléka lehet. A pályázó által elnyert vissza nem térítendő támogatás kiegészítéseként további kamat- és garanciadíj-támogatást lehet igényelni a beruházások sikeresebb megvalósíthatóságának érdekében.

KERTÉSZETI FEJLESZTÉSEK TÁMOGATÁSA

A közeli időszakban a KAP Stratégiai Terv keretében kihirdetésre kerül a „Kertészeti üzemek technológiai fejlesztésének támogatása” című (KAP-RD01a-1-25 kódszámú) pályázati felhívás. A kertészeti ágazatban meghatározó jelentősége van a korszerű termesztéstechnológiák, gépek és eszközök alkalmazásának, amelyek használatával erősödik a kertészeti gazdaságok jövedelmezősége, valamint növekszik a hazai termelésű kertészeti termékek mennyisége, és javul azok minősége. A kisebb üzemekkel rendelkező kertészeti gazdaságok azonban önértékelésük sokszor nem tudják a versenyképes piaci termelés technológiai hátterét megteremteni, ezért támogatásuk kifejezetten fontos, hogy környezetbarát, energiatakarékos gépek beszerzése révén még inkább javulni tudjon a kertészeti ágazat technológiai színvonala.

A felhívásra támogatási kérelmet nyújthatnak be a mezőgazdasági termelők, a mezőgazdasági termelők tagságával működő szövet-

zetek, az állami elismeréssel rendelkező együttműködések, illetve a gyógynövénytermesztéshez kapcsolódó integrátor (feldolgozó) tevékenységet folytató vállalkozások.

Támogatható tevékenységek:

- 1) A kertészeti tevékenység végzéséhez szükséges eszközök, gépek beszerzése;
- 2) A tavaszi fagykár megelőzését szolgáló eszköz, berendezés, technológia beszerzése.

A támogatási kérelmek benyújtására több szakaszban, **2025 áprilisától** lesz lehetőség. Az elnyerhető vissza nem térítendő támogatás legfeljebb 35 millió forint, maximális mértéke pedig alapesetben az összes elszámolható költség 50 százaléka lehet. A pályázó által elnyert vissza nem térítendő támogatás kiegészítéseként további kamat- és garanciadíj-támogatást lehet igényelni a beruházások sikeresebb megvalósíthatóságának érdekében.

A KÖRNYEZETI SZEMPONTBÓL FENNTARTHATÓ GAZDÁLKODÁS TÁMOGATÁSA

A KAP Stratégiai Tervben az „Ökológiai gazdálkodás támogatása (ÖKO)” című (KAP-RD20-1-24 kódszámú) pályázati felhívásra 2024. november 25. és 2024. december 23. között lehetett támogatási kérelmeket benyújtani. A konstrukció a konvencionális művelésű területek ökológiai művelés alá vonását, illetve a már ökológiai művelésbe bevont területeken a gazdálkodási mód fenntartását ösztönzi vissza nem térítendő átalánytámogatás biztosításával. Az ötéves támogatási program **2025. január 1-jén** kezdődött és **2029. december 31-én** zárul. A teljes támogatási forrás 64 milliárd forint.

Az „Agrár-környezetgazdálkodási kifizetések (AKG)” című (KAP-RD19a-1-24 kódszámú) támogatási konstrukció keretében ugyan csak 2024 végén lehetett támogatási kérelmeket beadni. A pályázat vissza nem térítendő átalánytámogatás nyújtásával arra ösztönzi a gazdálkodókat, hogy olyan, növénytermesztéssel, gyümölcs- és szőlőültetvények művelésével és gyeptájakkal összefüggő gazdálkodási gyakorlatokat vállaljanak, amelyekkel

hozzájárulnak a környezet állapotának megőrzéséhez és javításához. A támogatási időszak **2025. január 1-jén** indul és **2029. december 31-én** fejeződik be. A KAP Stratégiai Terv a felhíváshoz 200 milliárd forint támogatási forrást biztosít.

A gazdálkodók körében mindkét felhívás esetében élénk pályázói érdeklődés mutatkozott, azokra összesen közel 26 ezer pályázat érkezett be, amelyek együttesen mintegy 2 millió hektár terület-hez kapcsolódnak. Az ÖKO felhívásra közel 6 ezer kérelmet nyújtottak be, több mint 350 ezer hektár területre vonatkozóan. Az AKG pályázati felhívásra pedig csaknem 20 ezer kérelem érkezett be, ami kb. 1,6 millió hektárt érint. A beérkezett igények (mind a gazdálkodók számát, mind a bevont terület méretét tekintve) az ÖKO és az AKG pályázat esetében egyaránt meghaladják a korábbi Vidékfejlesztési Program keretében megfogalmazott gazdálkodói igényeket. A benyújtott támogatási kérelmek feldolgozása megkezdődött, azok elbírására **2025 tavaszán** várható.

AZ AVHGA KEZESSÉGE TÁMOGATJA AZ AGRÁRBERUHÁZÁSOK SIKERES MEGVALÓSÍTÁSÁT

Az agrárium a magyar nemzetgazdaság egyik stratégiai ágazata, ezért annak fejlesztése, versenyképességének javítása, és az azt megalapozó beruházások előmozdítása a KAP Stratégiai Terv (KAP ST) egyik kiemelt feladata. Az élelmiszer-gazdasági beruházások ösztönzése azért is fontos, mert azok volumene az elmúlt két évben nem növekedett. Távlatosan is perdöntő, hogy miként segíti a rendelkezésre álló KAP ST támogatási forrás az élelmiszer-gazdasági vállalkozások beruházásainak hatékony megvalósítását.

A KAP ST keretében 2024-ben mintegy harminc pályázati felhívás jelent meg, hozzávetőlegesen 1200 milliárd forint támogatási keretösszeggel. Az agrárszektor szereplőinek aktivitását és a fejlesztésekbe vetett bizalmát jelzi, hogy a 2024. évi pályázati (főként beruházási) felhívásokra nem egy esetben többszörös volt a túljelentkezés. A beruházási kiírások között rendkívül népszerűek voltak a feldolgozóüzemek, valamint az állattartó telepek fejlesztésére meghirdetett kiírások. A feldolgozóüzemek esetében együttesen több mint 760 milliárd forint, míg az állattartó telepek korszerűsítésére összesen 860 milliárd forint fejlesztési igény érkezett be.

2025-ben is folyamatosan kerültek és kerülnek meghirdetésre a támogatási lehetőségek, amelyek segítségével az agrárvállalkozások eredményesen alkalmazkodhatnak a megváltozott klímatis és piaci környezethez. Megnyíltak az öntözésfejlesztési pályázati felhívások, amelyek a kisebb és a komplexebb beruházásokat is támogatják, valamint a mezőgazdasági kisüzemek

beruházási támogatása is hozzáférhető. A pályázati menetrend alapján további felhívásokat is meghirdetnek, így például a terménytisztítók, tárolók, szárítók, vetőmagüzemek, illetve a kertészeti üzemek technológiai fejlesztését célzó kiírásokat. Még ebben az évben várhatóak a fiatal mezőgazdasági termelők beruházásainak támogatására, illetve a precíziós gazdálkodás fejlesztésére vonatkozó pályázatok.

Annak érdekében, hogy minél több beruházás valósuljon meg sikeresen, a bankszektor, illetve a teljes finanszírozási rendszer tevékeny szerepvállalása is szükséges. A hitelnyújtás szigorúbbá vált az elmúlt időszakban, így kiemelt jelentőségű a forrásokhoz való hozzáférés megkönnyítése, amelyhez az AVHGA támogató kezességvállalása is hozzájárul. Az alapítvány nem profitorientált szervezetként arra törekszik, hogy kezességvállalása révén támogatást nyújtson az agráriumban tevékenykedő vállalkozásoknak, vagyis az elsődleges mezőgazdasági termelők mellett az élelmiszeriparba és a tágabb agrobizniszbe tartozó szereplőknek egyaránt, miközben a vidékfejlesztési célok elérésének érdekében más vállalkozók hitelezésében is szerepet vállal. Az AVHGA a mikro-, kis- és középvállalkozásokat támogatja céljai elérésében, vagyis likviditási nehézségeik megoldásában, beruházásai megvalósításában és versenyképességük növelésében azáltal, hogy olyan kezességvállalási megoldásokat kínál fel, amelyek megalapozzák az agrárium mindennapi működését és az agrárvállalkozások fejlődését.